Europaparlamentet
2024-2029

ANTAGNA TEXTER

P10_TA(2026)0224

Den försämrade situationen för politiska fångar i Belarus, särskilt fallet Aljaksandra Pulinovitj

Europaparlamentets resolution av den 18 juni 2026 om den försämrade situationen för politiska fångar i Belarus, särskilt fallet Aljaksandra Pulinovitj (2026/2766(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av sina tidigare resolutioner om Belarus,

– med beaktande av artiklarna 150.5 och 136.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:

A. I januari 2024 greps 16-åriga Aljaksandra Pulinovitj i målet om ”de svarta näktergalarna”, angående graffiti riktad mot Rysslands anfallskrig mot Ukraina, och placerades i en straffcell där hon nekades rättsligt försvar och stöd från sina föräldrar. Hon dömdes i en sluten rättegång till över tio års fängelse och fördes därefter upp på en ”terroristförteckning”.

B. Aljaksandra Pulinovitjs fall vittnar om hur de belarusiska myndigheterna använder antiterrorlagstiftning för att peka ut ungdomar som brottslingar av politiska skäl.

C. Lukasjenkaregimen förtrycker systematiskt politiska motståndare, människorättsförsvarare, journalister, fackföreningsmedlemmar, studenter, nationella minoriteter och medborgare som utövar sina grundläggande friheter. 853 politiska fångar sitter fortfarande godtyckligt frihetsberövade under omänskliga förhållanden.

D. Fallen Dzianis Ivashyn, Pavel Belavus, Ihar Alinevich, Volha Mayorava, Alena Lazarchyk, Aliaksandr Frantskevich, Viktar Snehur, Eduard Babaryka, Mikalai Autukhovich, Uladzimir Hundar, Iryna Melkher, medlemmar av familjerna Rezanovich och Karsakou, Stsiapan Latypau, Viachaslau Areshka och många fler illustrerar den allvarliga försämringen av hälsan och de förödande konsekvenserna av omänskliga förhållanden vid frihetsberövande, långvarig isolering och nekande av adekvat medicinsk vård.

E. Artikel 411 i den belarusiska strafflagen har systematiskt använts mot politiska fångar för att godtyckligt förlänga deras fängelsestraff på grundval av fabricerade disciplinära överträdelser, vilket har skapat en mekanism för frihetsberövande och tvång på obestämd tid. Fler än 80 politiska fångar har sedan 2020 dömts enligt denna bestämmelse, varav några av dem upprepade gånger. Artikel 411 används för att utpressa fångar, tvinga dem att ansöka om benådning hos regimen, delta i propagandaverksamhet eller samarbeta med myndigheterna, och har blivit ett instrument för psykisk tortyr och politiskt förtryck.

1. Europaparlamentet kräver ett omedelbart och villkorslöst frigivande av Aljaksandra Pulinovitj och alla politiska fångar, fullständig upprättelse för dem och ett fullständigt återställande av deras rättigheter. Parlamentet upprepar sin orubbliga solidaritet med alla politiska fångar och deras familjer.

2. Europaparlamentet uppmanar med kraft myndigheterna att upphöra med alla former av misshandel av politiska fångar, frihetsberövande i isoleringscell, nekande av medicinsk vård och tillgång till advokater och familj samt tvångsarbete, och att utreda dödsfall i fängsligt förvar och anklagelser om tortyr.

3. Europaparlamentet fördömer skarpt de politiskt motiverade åtalen mot belarusier, särskilt fängslandet av minderåriga såsom Aljaksandra Pulinovitj. Parlamentet fördömer missbruket av lagstiftning mot terrorism och extremism för att kriminalisera uttalanden mot krig, avvikande åsikter bland unga och solidaritet med Ukraina, och för att undertrycka fredliga protester, bland annat genom att rikta allvarliga anklagelser mot ungdomar för att skrämma dem. Parlamentet kräver att förteckningarna över terrorister och extremister ska avskaffas. Parlamentet uppmanar med kraft de belarusiska myndigheterna att följa FN:s konvention om barnets rättigheter.

4. Europaparlamentet fördömer det systematiska missbruket av artikel 411 i den belarusiska strafflagen som ett verktyg för politisk förföljelse och förlängning av godtyckliga domar. Parlamentet kräver att artikeln omedelbart upphävs. Parlamentet kräver att alla personer som dömts enligt denna bestämmelse ska friges och få fullständig rättslig upprättelse. Parlamentet uttrycker djup oro över de omkring 50 politiska fångar som fortfarande sitter fängslade enligt artikel 411 och vars liv och hälsa är allvarligt hotade till följd av långvarigt frihetsberövande, isolering och andra former av omänsklig och förnedrande behandling.

5. Europaparlamentet erkänner USA:s insatser för att säkerställa frigivning av politiska fångar. Parlamentet understryker dock att frigivandet av fångar motiveras av regimens oro över ekonomisk överlevnad och inte åtföljs av någon politisk omvandling eller reform som rättfärdigar en normalisering av förbindelserna. Parlamentet insisterar på att frigivandet av alla politiska fångar och ett slut på förtrycket ska förbli förutsättningar för politisk dialog och ekonomiskt samarbete. Parlamentet kräver ett slut på tvångsdeporteringen av frigivna politiska fångar och förtrycket av deras anhöriga.

6. Europaparlamentet uppmanar med kraft EU, dess medlemsstater och internationella partner att intensifiera insatserna för att se till att alla politiska fångar friges, bland annat genom att sammankalla regimens ambassadörer för att fastställa fångarnas tillstånd och var de befinner sig, övervaka mål med politiska fångar och bevilja humanitära visum, samt att ge dem upprättelse och praktiskt och ekonomiskt stöd.

7. Europaparlamentet uppmanar rådet att utöka, stärka och strikt verkställa riktade sanktioner mot alla personer och enheter som är ansvariga för politiskt motiverade åtal, förtryck och tortyr.

8. Europaparlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att stödja dokumenteringen av brott som begåtts av Lukasjenkaregimen, även på FN-nivå, och att främja ansvarsskyldighet genom internationella mekanismer, inbegripet Litauens hänskjutande till Internationella brottmålsdomstolen (ICC) och utredningar och nationella förfaranden som bygger på extraterritoriell och universell jurisdiktion.

9. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, rådet, kommissionen, FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter och de facto-myndigheterna i Belarus.